

Социалните помощи давани за децата не достигат до тях, а се използват от възрастните за алкохол и наркотици. Препитават се от кражби, проституция, скитничество, просия, събиране на храна по кофите за боклук. Те крадат дори и от другите цигани/ роми и затова се изтласкват в края на квартала. Насилието – физическо, сексуално и психическо, е постоянно. При тях безработицата по принцип е 100%. Необразовани и неграмотни са. Няма професия. Не се интегрират в социалния живот. Децата не знаят български и не посещават училище. Това е най-маргиналната част от целия циганския/ ромски етнос. Двойно отхвърлени са – и от макрообществото, и от собствената общност (Томова 1998: 349-350).

До селското сметище на с. Ветрен, Старозагорско живее многолюдното семейство на Ф. и А. Ф. е на 42 г. и е родила 16 деца (м. март 2004 г. – б.а.). Затруднява се да ги изброи поименно. „Неграмотна е... затова”. Първото ражда 15 годишна. Това е най-големият син И., който е на 27 години, има четири деца и живее при тях. Жена му е отново бременна. От седмица И. има и братче – К. Къщата, ако може да се нарече така, е 3х3 м и е съградена от събирания от сметището кирпич. Покривът е от наковани парчета от фазер и картон, прозорецът е закрит с хартия, а на входа се спуска прокъсана черга. Фамилията се прехранва от детските добавки и от желязо, което копае от селското сметище. В махалата не ги обичат заради навика им да „пипат”. Викат им „осмаци-те” (личен архив на авторите).

1.1. Циганските/ ромските групи – екзоними и взаимоотношения

В градовете и селата има махала или по няколко махали населени с представители на различни цигански/ ромски групи. При отдавна уседналите познанията за съществуването и характерните особености на други групи са сравнително ограничени, най-често са от случайна информация и винаги критични. По осведомени са чергарстващите, но и те могат да говорят само за тези, с които се срещат и с които имат макар и бегли контакти.

Всяка циганска група открай време твърди, че нейният говор е най-чист и се присмива на езика, който говорят другите групи (Petulengro 1915-16: 10). Също така всяка счита себе си за „истински” цигани и има своя, вътрешна йерархическа класация за останалите. Ето каква е тя за три от групите – кардараши, тракийски калайджии и бургуджии. За кардарашите следващите след тях са тракийските калайджии – „чисти, хубави цигани”, но „по-изостанали”, след тях – бургуджиите, които се уважават, защото са богати. Най-близки за тракийските калайджии са кардарашите, уважават ги, макар да ги смятат за диви, опасни, изпит-